

Beleidsplan van de Ir. Abe Bonnema Stichting

Doelstelling

De statutaire doelstelling van de stichting is drieledig. Ten eerste wil de stichting het inzicht in en de kennis van de hedendaagse (bouw)kunst verspreiden en vergroten. Ten tweede wil de stichting de nieuwbouw van het Fries Museum bevorderen. Ten derde verleent de stichting ondersteuning aan instellingen en personen die zich bezig houden met medisch-wetenschappelijk onderzoek. De stichting steunt verder alle activiteiten die met de hiervoor genoemde doelen samenhangen.

Het tweede genoemde doel is inmiddels verwezenlijkt, zodat het eerste en het derde doel overblijven. In verband met een gewenste uitbreiding van de activiteiten van de stichting naar het ondersteunen van instellingen en personen die in het algemeen bijdragen aan een levendig cultureel klimaat in Nederland in het algemeen en Friesland in het bijzonder beoogt het bestuur op afzienbare termijn een statutenwijziging door te voeren die deze uitbreiding van activiteiten expliciet legitimeert.

Bestuur

Het bestuur van de stichting bestaat uit vijf personen, te weten:

De heer E.H.T.M. Nijpels, voorzitter
de heer J. Volkers, secretaris/penningmeester
mevrouw M.J.M. Bonnema-Kok
de heer W. Reehorn
mevrouw L. van de Pol

Geen van de bestuurders ontvangt een vergoeding voor de bestuurswerkzaamheden. Op grond van het testament van de insteller van de stichting, de heer Abe Bonnema, keert de stichting jaarlijks een bedrag uit aan zijn weduwe, het bestuurslid mevrouw M.J.M. Bonnema-Kok.

Aan de belastingdienst is de vraag voorgelegd of in het kader van de ANBI-status van de stichting bezwaar tegen deze uitkering bestaat. Door de belastingdienst is meegedeeld dat dit niet het geval is.

Middelen

De middelen van de stichting bestaan uit de opbrengsten van het stamkapitaal. Dit is het kapitaal dat resteert nadat de stichting de nieuwbouw van het Fries Museum voor een zeer belangrijk deel meegefinancierd heeft. Het oorspronkelijke stamkapitaal is door de stichting verkregen krachtens een door de insteller ir. Abe Bonnema in zijn testament opgenomen legaat. De stichting werft geen fondsen van derden.

Als jaarlijkse inkomsten geniet de stichting de opbrengst van het stamvermogen. In het kader van de ANBI-status is de stichting verplicht jaarlijks gemiddeld ten minste de netto-opbrengst van het stamvermogen aan haar doelstellingen te besteden, nadat eerst aan de overige verplichtingen is voldaan. In 2010 was het netto-resultaat van de Stichting nadat zij haar statutaire uitkeringen gedaan had € 150.000 negatief, in 2011 € 230.000 positief. In 2012 was het netto-resultaat €670.000 positief en in 2013 €228.000 negatief. Het bestuur van de stichting heeft als langetermijnvisie dat het gehele vermogen van de stichting aan de doelstellingen besteed zal worden. Van een stamkapitaal dat in stand gehouden moet worden is geen sprake, zodat het bestuur vrij is dit kapitaal conform de statuten te besteden.

Plan van besteding van de middelen

De stichting reikt in het kader van haar eerste doelstelling tweejaarlijks een prijs uit ter grootte van €50.000 als beloning van in Nederland gerealiseerde moderne architectuur. In 2013 is deze prijs uitgereikt aan het Spaanse architectenbureau Cruz y Ortiz voor zijn bijdrage aan de renovatie van het Rijksmuseum te Amsterdam. De stichting heeft ook een aanmoedigingsprijs van €10.000 ingesteld voor architecten jonger dan 40 jaar. Deze prijs zal in 2014 voor het eerst worden uitgereikt. De beide prijzen worden van jaar tot jaar afwisselend uitgereikt. De tweede doelstelling is zoals gemeld volledig vervuld, zodat daar geen middelen meer voor gereserveerd worden. De stichting verstrekt in het

kader van haar derde doelstelling een structurele subsidie aan de Stichting Urologisch Wetenschappelijk Onderzoek te Rotterdam. Deze subsidie zal in 2014 worden voortgezet.

In het kader van de uitbreiding van de doelstelling naar het ondersteunen en stimuleren van een in zijn algemeenheid levendig cultureel klimaat in Nederland in het algemeen en Friesland in het bijzonder zal de stichting via haar website, proberen aanvragen voor subsidie aan te trekken. Ook zullen de bestuurders persoonlijk mogelijke gegadigden op de mogelijkheid van het aanvragen van een subsidie wijzen. Het bestuur zal ter beoordeling van die aanvragen een delegatie uit zijn midden een eerste schifting laten maken, waarna in een voltallige bestuursvergadering over toekenning beslist wordt. Het is de uitdrukkelijke bedoeling van het bestuur dat de stichting als mogelijke subsidiegever bekendheid zal krijgen. Het bestuur voorziet dat in 2014 nog niet het volledige bedrag aan netto-opbrengsten van het stamvermogen uitgekeerd zal kunnen worden. Het bestuur is voornemens dit tekort in latere jaren in te halen. Zoals gezegd is het de bedoeling van het bestuur het stamvermogen zelf ook op de middellange termijn uit te keren.

De criteria voor toekenning van een subsidie zijn opgenomen in een subsidiereglement dat op de website van de stichting geraadpleegd kan worden en dat bij het bestuur kan worden opgevraagd.

Leeuwarden, 2014

Bestuurlijke voornemens en besluiten

De activiteiten van de Ir Abe Bonnema Stichting vallen uiteen in een aantal onderdelen. Als belangrijkste activiteit organiseert de stichting een keer per twee jaren de Abe Bonnema Architectuur Prijs en een keer in de twee jaren de aanmoedigingsprijs (Abe Bonnema Prijs voor Jonge Architecten). De beide prijzen mogen zich verheugen in een toenemende belangstelling in de architectuurwereld. Dit is mede te danken aan de professionele organisatie en de prijswinnaars in de afgelopen jaren, waaronder de architecten die verantwoordelijk zijn voor de verbouw van het Rijksmuseum, het Nationaal Militair Museum en het stadhuis Deventer. Het bestuur is zeer onder de indruk van het talent dat op het gebied van de jonge architecten aanwezig is.

Abe Bonnema was verbonden aan Friesland en Leeuwarden, daarvan getuigen zijn prachtige gebouwen, de door hem ontworpen woningen en wijken. Zoals bekend, is uit zijn nalatenschap het huidige Fries Museum meegefinancierd op basis van een door hem ingesteld legaat wat de aanleiding is geweest tot de herinrichting van het Wilhelminaplein. Dit heeft ertoe geleid dat dit plein nu de huiskamer van Friesland wordt genoemd.

Het stichtingsbestuur kijkt naar speciale initiatieven in en om Leeuwarden die gerelateerd kunnen worden aan architectuur en het culturele klimaat in de stad. Voorbeelden van deze activiteiten zijn onder andere de ondersteuning van Kulturele Haadsted, maar met name ook de tentoonstelling die de stichting heeft georganiseerd op de bovenste verdieping van de door Abe Bonnema ontworpen Achmea toren. Hier zijn op een vloerkaart van Friesland alle locaties aangegeven waar Abe in Friesland heeft gebouwd. Het succes van deze tentoonstelling is groter dan we ooit hadden kunnen verwachten waardoor we het werk van Abe onder de aandacht van het grote publiek hebben gebracht.

Een ander belangrijk project waar sinds 2017 een aanvang mee is gemaakt, is de verduurzaming van het erfgoed van Abe Bonnema in het kader van het energiegebruik. Samen met Bouwgroep Dijkstra Draisma en Fûns Skjinne Fryske Enerzjy werken wij aan een unieke oplossing voor met name voor particulieren in eigendom gehouden woningen waarbij we er naar streven deze volledig energieneutraal te maken. We hebben er hoge verwachtingen van dat de wijze waarop we dit gestalte geven in het land navolging zal krijgen. Inmiddels is er vanuit de Rijksoverheid al belangstelling getoond. Naast deze grote projecten worden af en toe bijdragen verleend aan belangrijke culturele evenementen die minder met architectuur maar wel met de leefbaarheid in stad en provincie te maken hebben.

Leeuwarden, 3 september 2019